

Alsina va recomanar la instal·lació de la fàbrica fora de la ciutat. Güell i Alsina van projectar crear un poble nou on l'obrer tingués millors condicions de vida: feina, cases espaioses i educació per als infants. Calia trobar l'equanimitat entre obrers i dirigents per evitar atemptats com els que Alsina havia patit quan era director del Vapor Vell a Sants. En aquest projecte, es tenia present l'esforç, el treball i l'èxit econòmic; però des de la pau social i elevant les condicions dels treballadors.

Alsina va orientar uns obrers ben preparats i dignes; donava conferències als treballadors per contribuir a la seva formació i perquè augmentessin els coneixements sobre física, tècnica i enginyeria, i sobre els teixits. Era un home molt preparat, treballador i responsable; catalanista ferm, persona culta, de treball constant, proper i atent; veritable pedagog, perquè ensenyava amb el fer; va dirigir la fàbrica de manera conscient i eficaç.

La Colònia Güell disposava d'una finca molt gran per a l'ús urbà i encara n'hi havia per a l'ús agrícola que en molts moments va anar bé per mantenir la subsistència quan la indústria tèxtil passava per dificultats. La finca tenia aigua a través de cinc pous que nodrien la fàbrica. A més, hi havia un pou per cada dues cases; a partir de 1910, es va connectar la xarxa de l'aigua amb el pou de la fàbrica amb l'ajuda d'un gran dipòsit a can Ros.

Quan avui dia ens passem pels carrers de la colònia percebem la construcció d'un poble fet a mà, és un goig de maó senzill per aconseguir una obra ben feta, bonica i pràctica. L'austeritat i la calidesa de la terra

cuita resulta acollidora, l'obra vista ben posada i un bon ús de la teula ressalten la bellesa d'una arquitectura creativa i modèlica.

L'arquitecte Joan Rubió i Bellver va dissenyar entre d'altres edificis: la glorieta de ca l'Espinal que resulta transparent, les xemeneies de ca l'Ordal sorgeixen com un somni de la casa que és la recreació intel·ligent d'una masia catalana feta d'obra i pedra menuda.

Una altra sorpresa ens espera davant la paret de l'escala de cargol al carrer de Ponent que, paret enfora, és una brillant solució del mestre d'obres i no exempta de sentit de l'humor.

La colònia destaca per la proporció en diversos sentits: l'amplitud dels carrers i l'alçada de les cases, la seva bellesa i funcionalitat. Eren cases diferents per evitar la monotonia i la uniformitat; tenien dalt i baix, eren espaioses i assolellades, amb jardí al davant i eixida al darrere amb pou, safareig i un tros de terra d'hort. Eren unes cases per viure-hi amb dignitat que deixaven entreveure un projecte innovador, pragmàtic i eficaç que va depassar el model de colònia per esdevenir un model de teixit urbà i associatiu, més enllà del projecte inicial. Es va dissenyar un pla urbanístic amb una plaça central i una trama urbana de carrers com l'Eixample. El poble es trobava en el centre d'un gran triangle. A l'entrada de la finca hi havia la fàbrica, font de treball i d'acció, amb la màquina de vapor, la filatura, els telers i el tint. Responia a l'engranatge industrial de l'època en què una fàbrica contenia tot un procés: entrava el cotó en floca per sortir el teixit tenyit i completament acabat.

Ca l'Espinal. Foto: Alfons García